

GLÒSES

SOBRE

SE VIDE DES JUGUEDÓ

PER

Jusèph Rechard Mora.

MAHON

Imprenta de Fábregues y Orfila, calle del Angel, 10.

1886

SM
C^a8
345

R. 67.296

CLASIFICACION

SE ADOBE DES JOURNAL

Joseph Ferdinand Mors

1065882

SM C^a8 345

SE VIDE DES JUGUEDÓ

1

Se vide des juguedó
En glòses espliqueré:
Un ecezémple duneré
En veritat y reó;
Però deman y cunvé,
Qui puseu molte etenció.

2

Es jòg es se clau des vici,
Sense cap dificultat:
Es pèrdre es fetelidat,
Es guñar gran perjudici;
Des juguedó teng nutad,
Que jugant pèrd es judici.

3

Cuant jugue y está perdént,
Empéñe fins se quemíe:
Pròve qu' en equell mumént
Es séu judici quenvíe,
Fa còses que no feríe,
Y ensegad no i veu ni i sént.

4

En lloc d' emb es jòg seguí,
 Tant si un es ric còm si 's pòbre,
 Val més que no u pòsi emb òbre,
 Tant si 's quesad còm fedrí:
 Que cuant erribe le fi,
 Pèrd béns, es judici y ròbe.

5

E nel mon, un per señal,
 Es jòg el ferá flucá:
 En canvi s' en truberá
 E millons qui en surten mal:
 Persones de quepital
 Per es jòg van e quettá.

6

Hòmus de molte virtut,
 Per equest vici tenir
 Sens puderse detenir,
 Pèrden dinés y selut;
 Y juguen fins e murir
 Y jèurer dins s' eteut.

7

Es es jòg per tots es punts
 Perdició d' hòmus hunrads.
 Ni ha qui, per fetelidats
 Des jòg, evuy son difuns:
 En pudríe citá elguns
 Qui ja 'ls tenim enterrats.

8

Es jòg tots es vicis crie,
E dirvos le veritat;
Un juguedó desgreciat,
Còm més pèrd més juguerie;
Y s' erribe e veure un die
Per totes parts enredat.

9

Cuant éll se tròbe epurat
Sense dubblés ni elegrie,
Per puder jugar ferie
Un ròbu, un essessinat,
Duént es puñal es custat
Emb une gran fentesie.

10

Ja corre per mal quemí,
Per totes ses parts furanes;
Enredat entre mundanes
No déxe cap quefetí,
Eont pes jòg se pòd dí
Que tratte cèrtes fulanes.

11

Ja 'l tenim en cumprumis
Y enredad de mil menéres,
Egafe pròu burretxéres,
De querides en té sis,
Y éll matéx prén es permis
De rubá e ses querretéres.

12

Còm per jugar te lucure
Y s' ha dunad e rubá,
E cualsevòl me 'l eture
Y li diu, puñal en ma:
Es dubblés m' heu de dunar
O equí vus trèg se frexure.

13

Si es ròbu qu' ha fét u val,
S' envá totdune e nes jòg;
Y demustrant quepital
Tutòm el punt li fa llòg:
Si pèrd, el veis romprè es fòg
Fins eòntre un jermá quernal.

14

Cuant ha equebad es dubblés,
Tutòm futj, ningú s' el mire;
Ses flectumíes que tire,
Ja fan tremulá es benqués:
Se séue viste retjire,
Si un s' el mire de trevés.

15

El cuntrari, es netural;
Si cuant pèrd ningú s' el mire,
Cuant guañe tutòm l' estire;
Y diuen, ole, que tal?...
Beuen tots en general
Y en gran gust un duru tire.

16

Es bén cèrt qu' es jugu
Cuant guañe se gaste un d
Per cope y xigarru puru
Emb es des séu rededó;
Però en ne tení un epuru,
No tròbe cap prutectó.

17

En féstes, divertiménts,
Té cumpañs en desmesíe;
En trebais y sentiménts,
Ningú li fa cumpeñíe:
Es jòg es une falsíe
Qui es bòns fa turnar dulénts.

18

Sòl dú es juguedó une bene
Devant ets uis y no i veu.
Méntres té se bosse plene
Tròbe emigs per tot erreu;
Mes si no done une creu
Tutòm li tomba s' esquena.

19

Entre jòg, beure y querides
Passe es témps es juguedó;
Dies va còm un Seño,
Altres en ròbes sersides:
Si té entrades y surtides
U sòl fèr cunexedó.

20

Cuant guañe se compre ròbe,
uant pèrt le té qu' empeñá;
e que té, dies li sòbre;
Altres, gran falta li fa;
Un témps semble un escrivá,
Altre témps semble un menòbre.

21

Es pares passen turmènt,
Cuant un fi sòl fe endenades;
Y un fi, fér males pessades,
U té per divertimènt.
Se mare li diu, dulènt,
T' hé de metá e guerrutades.

22

Después el repren sun pare,
Y equebad de fér s' ezcòrt,
E fi, còm té es gènit fòrt,
S' emburle d' éll e le care;
Replicant llevò se mare:
Tu mus durás e le mòrt.

23

Cuant un pare veu bén cla
Que no i ha cure per éll,
Diu: més nol vuy pedricá,
Qu' es un cap sense servéll:
Si no li muden se péll,
Sé bén cèrt no muderá.

24

E un pare nòbble y un hunra
Si li surt male llevó,
En tení un fi juguedó
Quéde tot descunsulad:
Si Déu li té destinad,
No es fácil eturaró.

25

Cuant es juguedó es quesad
Y té devers que cumplir,
Cuant fa témps que prengué estad
Y elguns infants pod tenir,
Si no guaño, fa sutrir,
Sense emor ni pietad.

26

Es juguedó sémpre está
En ses cartes eguefades;
Se mué, moltes vegades,
No te rés per fé es diná;
Y cuant éll y sol turná,
Tot son crits y bestunades.

27

Es d'òne pròu desgreciada
Se mué d' un juguedó;
Sémpre viu emb un curcó,
Mal vestide y mal menjade;
Y si vol tenir reó;
Reb elgune bufetade.

28

Per cèrt que fa sentiment
Se case d' un juguedó:
Se done emb un trist feldó,
Pòc menjá y molte talént;
Y ets infants, per fer penxó
Pòsen se boque e nes vént.

29

Éll però, moltes vegadas,
Cuant se separe des jòg,
No mire e guesta un becnòc
En copes y berenades:
Fa a ca d' altri ses xeladas
Y e ca séue i pégue fòc.

30

Moltes nits no se retire,
Y exò que té infants petits,
Y se done un e nes pits
Qui tot es die l' estire:
Trubantse tote evurride
Y emb es sentits edurmits.

31

Digaume are, equell infant,
Quine llét ha de trubá;
Se mare, en llòc de menjá,
Tot es die está plurant;
Y ets altres infants cridant,
Mumare dunaumos pa.

32

Còm que té tante bundad,
Se mare pes séus infants,
Totdune s' enva e dur pans
Y altres eliménts fiad:
Si Déu vòl, cuant sereu grans,
Ja peguereu lu etressad.

33

Exí dets infants se fie,
Desde es gran fins es petit;
Puis cumpren qu' es séu merit
E ningun d' élls eprecie:
Mai els fa cap elegríe
Perque es jòc el te ebsurbit.

34

Se done des juguedó,
Si es bone, no pren venjanse;
Pero, si es dulénte, se canse,
Está sémpre en discussió
Y vulent tenir reó
Cade instant fa une mudanse.

35

Es juguedó es desgreciad,
Si té se done espinose;
Y si es esquendelose,
Prest ecaben s' emistad:
Éll cuant pèrd está enfedad
Y élle l' envést rebiose.

36

Si es que vagin enderrére
Sens puderse elimentá
Y ets infants demanin pa,
No heventní dins se pestére,
Se pose com une fiére
Còntre es merit e cridá.

37

Ets infants tots retjirads
Alsen se case de plòs
Y es vesins tembé edmirads,
Se diuen: jo no mi pos,
Qu' un deseténtu tan gros
Pod dunar mals resultads.

38

Se done, neturalmént,
Molt enfedade ha d' está,
Cuant es fis demanen pa;
Y els ha de dir ubèrtemént,
Es vostun pare es dulént
Y no us pug esseciá.

39

Cuan es merit se retire
De nits, qui vé de jugá,
Contre éll se pose é cridá
Encese com une espire;
Y éll egafe une quedire
Y dun toc le fa tumbá.

40

Se solen dar colque mos,
Se beraen com e cans,
Desperten es séus infans
Qui estaven en tot repos;
Y exo son ses bélles flos
Des juguedos y truans.

41

En s' ejude del Séñó,
Se furie se va quelmant;
Se pobre done plurant,
Errufade está e un rincó;
Y es terrible juguedó
Sémpre emb es joc quevilant.

42

Per evitá un desberat,
Els déxe e tots y s' envá
E nes quemins e rubá,
Emb es puñal es custat:
Es veurel, le veritat,
Ses pédres fa tremulá

43

Trubantse desesperat,
Eusént d' infans y mué,
Sense tenir cap dubblé,
Cumet un gros etentat:
Essessine un quevellé
Y el mumént es efinat.

44

Dos vigilants d' equell punt
Totdune i van ecudir
Y no va puder fugir
De bax des peus des difunt.
Tots dos li van dar demunt
Fins qu' ellá el van fer rendir.

45

Molt prést sel va subjectá
Y sel va fermá bén fort.
Uns replegaren es mort
Y el duguéren e enterrá;
Peró es juguedó, se sort,
E une presó el va enviá.

46

Va surtí de se presó,
Més dins un presili es sèu,
Emb un grilló e cade péu,
Tenint pesar y tristó:
Exo et une gran llisó
Qui nos pegade e cap prèu.

47

Ah! juguedó desgreciad,
Cuntémples se téue sort;
Per es jog ets enad tort
Y has perdud se llibertad:
Dins un presidi tencad
Téns q' estar fins e le mort.

48

Tot lu q' as fét te vendrá
Cade instant e se memorie:
Repasse se téue historie
Y veurás que brute está:
Déu t' enquemini e le glorie
Més prést evui que demá.

49

Juguedó de male sort,
Per se téue ma etrevide
Éts estad un humicide
Y are et trobes e un mal port:
Ja q' has fét tan male vide,
Déu te doni bone mort.

50

Ciutedans equest ecezémple
Es precis retenirló.
No dexeu de cumprarló,
Que se virtud es un témple;
Y es qui sab lletjí i cuntémple
Se vide des juguedó.

JUSEPH RECHARD Y MORA.

Mahó 27 de Jené de 1886.

